

"MINDEGYIKBEN MEGTALÁLOM AZT, AMI ÉRDEKEL"

beszélgetés LÁNG ANNAMÁRIÁVAL

Láng Annamáriát a legtöbben talán a Krétakörből ismerik - tizennégy évig volt a társulat tagja. A Krétakör 2008-as átalakulása óta különféle előadásokban, projekteken vett részt színészként és/vagy alkotóként. Bár nem tekinti önmagát sem énekesnőnek, sem rendezőnek, szeptember 15-én lesz legújabb önálló bemutatója, a SYD, amelyben koncertszínházi keretek között éneklí Sydonie Raawiya Koumba dalait.

A Vörösmarty Gimnáziumban érettségiztél drámatagozaton. Aztán a Budapesti Tanítóképző Főiskolára jártál.

• Igen, és el is végeztem a tanító és történelem szakot.

Tanítottál is?

• Nem, soha, eszem ágában sem volt. Már akkor is színházat akartam csinálni.

1994 és 1996 között az Új Színház stúdiója voltál...

• Ez a kettő párhuzamosan ment, a stúdió sem volt elég, több energiám volt. Akkor már különböző független színházakban játszottam - vagy hát, akkor még alternatívoknak neveztük.

Az Új Színház stúdiója mellett, 1995-től már krétakörös voltál. Hogyan találoztál Schilling Árpáddal?

• Már gimnázium alatt jártam diákszínjátszó táborokba, ahol egyáltalán nem ismertem senkit. Ott találoztunk, volt, hogy egy csoportban voltunk Süsüvel, volt, hogy nem. Emellett, Gödöllőn Kaposi Lászlónak volt egy csoportja, a Kerekasztal Társulás. Amikor engem is hívott oda Laci, akkor Süsü már ott játszott. Ott dolgoztunk először együtt, de akkor még partnerekként, ő is színész volt.

Akkor keresett meg, amikor elindult a Krétakör?

• Előtte a Színház a hó alatt című csoportosulásban játszottunk együtt, amiből egy elég fontos ponton hirtelen, cserbenhagyásszerűen kiszálltam.

Aztán egy évig nem beszéltünk, gondolom emiatt a történet miatt. Utána hívott fel, hogy rendez egy előadást, ez volt a *Teatro Godot*, amibe hívott játszani. Az előadás az alternatív színházi élet nehézségeiről és szép pillanatairól szólt. Nagyon élvezetes munka volt, és tulajdonképpen nagyon jó és sikeres előadás lett.

Ha jól számolom, tizennégy évet töltöttél a Krétakörnél. Mely pontjai kiemelkedőek számodra?

• Nagyon keveset reflektáltam arra közben, hogy mi történik velünk, és amikor vége lett számomra is ennek a történetnek, nagyjából egy év telt el, mire kezdett oszlani a köd, és bizonyos értelemben ráláttam. Az egész úgy, ahogyan volt, meghatározó volt, nyilvánvalóan abból folytatom most a munkát, abból dolgozom. Természetesen bizonyos szerepek kiemelkedően fontosak voltak, például a *Sírjából* Nyina szerepe, amire nagyon sok elismerést is kaptam. De az állandó játszás, az állandó száz százalékon-lét egy kemény iskola. Egy olyan közösségi létezés és egy olyan típusú kommunikációt testesített meg a Krétakör, amit azóta is keresek, vagy próbálok én is úgy alakítani, hogy meglegyen.

És sikerül?

• Mostanában igen. Szellemi vezető nélkül vagyok, és ez nagyon nehéz. Nagyon inspiráló, amikor valaki ad egy feladatot neked, és azt megpróbálok megoldani - én most magamnak adom a feladatot, vagy egymásnak adunk feladatokat, és ez nem egészen ugyanaz. Ugyanakkor teljesen saját lesz az, ami ezekből kiszül.

A Krétakör 2008-as átalakulásakor arról szóltak a hírek, hogy rád Schilling Árpád továbbra is számít.

• Másfajta munkamódszerezrel kezdett el dolgozni. Olyan embereket gyűjtött maga köré, akiknek ő maga nem ígért semmit, azon kívül, hogy az adott munkában együtt vesznek részt. Itt nem volt már olyasfajta közösségépítési szándék, mint a Krétakörnél. És miután ki lett mondva, hogy ez már nem az a *Krétakör*, rám ez az elején rendkívül felszabadítóan hatott. Azt éreztem, hogy most valami más szinten dolgozunk. Aztán ezt elveszítettem. Éreztem, hogy valami nem stimmel, és rámtelepedett a Krétakör-hiány, valami feldolgozatlanság. Ráadásul ezalatt az idő alatt mi, a régi társulat, még játszottunk. Nehéz volt azt a helyzetet kezelni, hogy mi vagyunk, akik folytatjuk tovább, ők meg nem kellene. Elég kínos szituáció volt, és nem kezelte senki sem felnőtt módon. Én sem.

Mikor történt meg a szakítás Schilling Árpáddal?

• Tudtam, hogy a mi közös munkánk már nem lesz olyan folyamatos, mint a Krétakör idején volt, hiszen az előadások lekerültek a repertoárról. Egyfajta projekt-szemlélettel dolgozunk majd, egy hónapot itt vagyunk, egy hónapot ott, de másfajta munka lesz. Erre számítottam a következő évadban, holott már azt éreztem, hogy nem nagyon inspiráljuk egymást Súsíval. Közben pedig kitörhetnékem, mehetnékem volt, és ezt nyilvánvalóan ő is érezte. Még volt egy francia társulattal, a Le Phun-nel egy közös munkánk, ami szintén elég feszült volt - utána ő mondta nekem, hogy a következő munkában nem számít rám. Ez 2008 szeptemberében volt. Egyrészt meglepett, másrészt tudtam, hogy nincs más megoldás számunkra. Így történt. És akkor belezuhanam a nagy semmibe.

Az egyik állandó visszatérő név a pályádon Nagy Fruzsina, akivel együtt dolgoztál a *Pestiestiben* (2007) és a *Made in China*-ban (2009), ahol látvány- és jelmeztervező volt, illetve most az új produkcióban, a *SYD*-ben. Alkotótárs ő?

• Igen, ez a legjobb szó rá. Először ő talált meg engem, amikor lehetőséget kapott a Krétakörtől, hogy látvány-, divatszínházat csináljon a társulattal. Úgy vágtunk bele a *Pestiestibe*, hogy nem is tudtuk, hogy mi ez az egész. Egy szétbomló társulatban dolgoztunk, aminek minden feszültségét hordozta a produkció is. Próbáltunk erre reflektálni az előadásban, mert muszáj volt erről beszélni. Ez volt az első közös projektünk, nagyon nehéz munka volt, rengeteg jó pillanattal. A *Made in China*-nál pedig komolyzenészek kerestek fel, hogy csináljunk valamit együtt, és ehhez hívtam Fruzsínát, mint munkatársat. Nagyon jól működik ez a kapcsolat.

A Krétakör átalakulása után elég sok mindenben vettél részt, mint alkotó és/vagy színész. Klasszikus kőszínházi előadások (Vígyszínház), meseregény felolvasása a Rádiószínházban (Tasnádi István-Jeli Viktória: *Rózi az égen*), Kárpáti Péter *Vándoristenek* című projektje, ill. a *Terra Incognita*. Tudatosan keresed ezt a fajta sokszínűséget? Ez egyfajta útkeresés?

• Egyszerűen reagáltam olyan felkérésekre, amelyek érdekelték. És volt saját kezdeményezésem is, a *Terra Incognita*. Kerestem a kapcsolatot pár volt krétakörösrel, azt gondoltam, hogy ha van bennünk kraft, akkor csinálni kell. Annyit utaztunk a világban, hogy már igazán mesélhetnénk arról a színház keretein belül, hogy mi történt velünk. Tulajdonképpen amin most dolgozom, a *SYD*, az is *Terra Incognita*, legalábbis bennem ez az alcíme. Nem raktam ezeket ennyire egymás mellé, de valóban, nagyon különböző projektek, egy *Hegedűs a háztetön*-t játszani másképp megerőltető, mint egy *Terra Incognitát* összeszervezni és összerakni. De mindegyikben megtalálom azt, ami érdekel.

Az idei, 2010/2011-es évadtól a Vígyszínház társulatának tagja vagy. Hogyan jött a közös munka Eszenyi Enikővel?

• Enikő felhívott, hogy rendez egy előadást, és szeretné, ha szerepelnék benne. Ez volt az *Augusztus Oklahomában*. A *Hegedűs a háztetön* készült idején még nem voltam társulati tag, sőt volt egy olyan tervem, hogy Németországba teszem át a "székhelyemet". Közben úgy alakultak a dolgok, hogy mégsem történt így, és akkor hirtelen nagyon vágytam haza. Azt éreztem, hogy most már nem kéne ettől az itthon-levéstől menekülni, s amikor ezt ki tudtam mondani magamnak, akkor hirtelen, nagyon sok év után újra talajt éreztem a lábam alatt.

A Krétakör és a Vígyszínház munkamódszereiben feltehetőleg nagy különbség van.

• Nagyon nagy a különbség. A Krétakörben azt éreztem, hogy nélkülem nem megy, és mindannyian ezt éreztük, ami természetesen illúzió, de ettől működött. A Vígyszínházban biztos vagyok benne, hogy nélkülem is épp úgy menne minden, mint velem. Még keresem, hogy mi az én dolgom, hogy miért vagyok én ott. Egyelőre egyébként nagyon sokat még nem változott az életem, mert csinálom mellette a saját dolgaimat, igyekszem mindegyikben egyformán teljesíteni. Miután lezártam a külföldi vonalat, és úgy döntöttem, hogy itthon maradok, jött egy németországi lehetőség. Egy finn rendező, Kristian Smeds Münchenben rendezi a *Bűn és bűnhődést*, és felkért Szonja szerepére. Örülnék, ha ez összejönne. És nem Németország vagy München miatt, hanem annak reményében, hogy egy olyan alkotótársral, rendezővel találkozhatok, akivel tudunk egymásnak mit mondani.

Mi újság a Krétakör SzínészTáncZenekarral?

• A SzínészTáncZenekar szépen lassan szétporladt. Ennek egy mélypontja a KINO-ban a *Nibelung-lakópark* filmbemutatóján volt, 2010 januárjában. Ott állt velünk szemben ötven ember mozdulatlanul, és azt éreztük, hogy már nem tudjuk azt hozni, mint régen. Nem is jött el mindenki a zenekarból, de olyan is volt, aki repülővel érkezett, egyetlen estére csak azért, hogy ott lehessen. Pont az dőlt meg a történet végére, hogy egyforma energiaszinten csináltuk és ugyanolyan fontos volt mindenkinek a zenekar.

Ez volt az utolsó koncert?

• Igen.

De nem így lett meghirdetve.

• Nem. Ezt nem akartuk soha kimondani, de ott akkor többen azt mondtuk, hogy felejtsük el. De nagyon szép történet volt.

A Krétakör SzínészTáncZenekar fogalom volt.

• És a semmiből jött, ráadásul az egész egy tévedésből született. Avignonban játszottunk 2000-ben vagy 2001-ben talán, és a Schaubühnének volt ott egy koncertje.

Azt láttam, hogy a színészek zenélnek és énekelnek, de valami elképesztően jól, és nagyon jó bulit csinálnak: azt mondtam, hogy ha ők ezt tudják, akkor mi is tudjuk. Pár hónappal később szintén egy turnén, amikor Süsü Milánóban rendezett, mi meg Franciaországban turnéztunk, felhívott, hogy nem szervezek-e össze a társulaton belül egy zenekart. De ami a félreértés az egészben, hogy kiderült aztán, hogy azok, akiket én akkor a színpadon láttam, nem színészek voltak, hanem zenészek.

Mi az, amin most dolgozol?

• A címe: *SYD*, a MU Színházban lesz a bemutatója, szeptember 15-én. Ez egy olyan színházi előadás, ami úgy csinál, mintha koncert lenne. Az alapötlet az, hogy közös koncertet adok egy idősebb, afrikai származású, Amerikában karriert befutott énekesnővel. Van egy Afrika-mániám, utazgattam arrafelé, és ott találkoztam vele, ugyanis már ott él. Van egy tervünk, hogy eljön Magyarországra, és mint vendég, részt vesz ezen a koncerten, ahol én az ő számaikat énekelem, magyarul egyébként - Vinnai András fordításában -, mert szeretném, ha tudnák a nézők, hogy miről szólnak a dalok. Róla szeretnék mesélni ebben az előadásban, hogy ki és mi ő nekem, vagyis az előadás egy nagyon fontos találkozásról szól. A *SYD* úgy jöhetett létre, hogy a Trafó részéről Szabó György, a MU részéről Erős Balázs biztatott, hogy Fruzsínával együtt csináljunk valamit. Aztán a Flórián Műhely is beszállt harmadikként. Az én működésemmel hozzátartozik, hogy kell valaki, aki rúg, ránt rajtam egyet, hogy dolgozzak, ezért nagyon fontos, az ő folyamatos biztatásuk. Nemrégiben volt egy felismerésem: ültünk az A38-on, és épp egy forgatási tervről beszéltünk, s hogy tulajdonképpen ez az, amire én évek óta vágyom, hogy legyen egy olyan alkotóközösség, amiben nagyjából mindenki egyenlő. A *SYD* esetében én dobtam be a saját ötletem, és azt láttam, hogy hoppá, egy produkció kapcsán egyszer csak felállt az, amire mindig is vágytam.

Hogyan látod Láng Annamária színésznőt tíz év múlva?

• Ezt a kérdést egyszer már sikeresen kikerültem, pedig azóta lassan már letelik az a tíz év. Eddig is mindig azt hittem, hogy haladok valamerre, és hogy ez tudatos. Aztán mindig jött egy olyan csavar, amire nem számítottam. Ilyen most a Vígszínház, ami tulajdonképpen egy egészen elképesztő fordulat, vagy ilyen ez a németországi felkérés, miután már leszámoltam a külföldi-németországi ambíciókkal. Úgyhogy nem tudom, de nekem nagyon jó így, ahogyan van. Ha ez így megy tovább, akkor az nagyon jó nekem.

